



سرشناسه:	کنگره بین‌المللی گام دوم انقلاب اسلامی از منظر قرآن و حدیث (۱۴۰۰م)
عنوان و نام پدیدآور:	مجموعه مقالات غیر فارسی (زبان اردو) / زیر نظر محمدعلی رضایی اصفهانی
مشخصات نشر:	به کوشش محمد یعقوب بشوی، محمد عسکری ممتاز
مرجع تولید:	قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۴۰۰
فروست:	مجمع آموزش عالی قرآن و حدیث
شابک:	منشورات کنگره بین‌المللی گام دوم انقلاب اسلامی از منظر قرآن و حدیث؛ ۲۰، ۱۹
یادداشت:	۲-جلدی (چاپ اول: ۱۴۰۰) (فیبیا)
موضوع:	بیانیه گام دوم انقلاب، ۱۳۹۷-- کنگره‌ها / Congresses -- 2019, Second Phase of the Revolution Statement
موضوع:	خامن‌های، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره انقلاب اسلامی
موضوع:	Views on Islamic Revolution -- 1939, (Khamene'i, Seyyed Ali, Leader of IRI
موضوع:	اسلام و دولت -- ایران / Islam and state -- Iran
موضوع:	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷-- کنگره‌ها / Congresses -- 1979, Iran -- History -- Islamic Revolution
موضوع:	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷-- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	Islamic Revolution -- History -- 1979, Iran -- *Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده:	رضایی اصفهانی، محمد علی، ۱۳۴۱ / Rezaee Esfahani, Mohammad Ali
شناسه افزوده:	بشوی، محمد یعقوب، ۱۹۷۲-- گردآورنده / بشوی، محمد، ۱۹۷۶-- م. گردآورنده
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی ﷺ العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
شناسه افزوده:	Almustafa International University-Almustafa International Translation and Publication center
رده‌بندی کنگره:	DSR1564
رده‌بندی دیویی:	955/083
شماره کتابشناسی ملی:	8724853
اطلاعات رکورد کتابشناسی:	فیبا
این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است	
فایل نهایی مرجع * BP1485.j2	

### تمام حقوق برای ناشر محفوظ است

منشورات کنگره بین‌المللی گام دوم انقلاب اسلامی از منظر قرآن و حدیث (۲۰)  
مجموعه مقالات غیر فارسی (زبان اردو) / جلد دوم  
زیر نظر: دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی / به کوشش: محمد یعقوب بشوی - محمد عسکری ممتاز  
چاپ اول: ۱۴۰۰ / ۱۴۴۳  
ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ  
● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ ● قیمت: ۱,۰۲۰,۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

### مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸؛  
تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵ / (داخلی ۱۰۵) / تلفکس: ۰۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ +۹۸ ۲۵  
◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

pub\_almustafa @pub miup@pub.miu.ac.ir http://buy-pub.miu.ac.ir

با تشکر از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: ایوب جمالی



این اثر با حمایت «دبیرخانه حمایت از طرح‌های پژوهشی»  
معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه چاپ شده است.

منشورات کنگره بین‌المللی گام دوم انقلاب اسلامی از منظر قرآن و حدیث (۲۰)

## مجموعه مقالات غیر فارسی (زبان اردو)

### جلد دوم

زیر نظر: دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی

به کوشش: محمد یعقوب بشوی - محمد عسکری ممتاز



مرکز بین‌المللی  
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو، مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه‌السلام و مقام معظم رهبری علیه‌السلام می‌باشد.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد. «جامعة المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم العالمیة» به‌عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم



کنگره بین المللی گام دوم انقلاب  
اسلامی از منظر قرآن و حدیث

### امام خامنه‌ای عَلَيْهِ السَّلَام:

انقلاب پُرشکوه ملت ایران که بزرگترین و مردمی‌ترین انقلاب عصر جدید است، تنها انقلابی است که یک چلّه پُرافتخار را بدون خیانت به آرمان‌هایش پشت سر نهاده و در برابر همه وسوسه‌هایی که غیر قابل مقاومت به نظر می‌رسیدند، از کرامت خود و اصالت شعارهایش صیانت کرده و اینک وارد دوّمین مرحله خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدّن‌سازی شده است.

بیانیه گام دوم انقلاب، ۱۳۹۷/۱۱/۲۲

<https://farsi.khamenei.ir/message-content?id=41673>

### تقدیم به:

روح ملکوتی بنیان گذار تمدن نوین اسلامی حضرت روح الله موسوی خمینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ و شهدای گران قدر راه انقلاب اسلامی که با خون خود نهال انقلاب را آبیاری نموده تا به درخت پربار تمدن نوین اسلامی بدل گشته و مقدمات طلوع خورشید عظمای ولایت فراهم گردد.



## فہرست

۹	مقدمہ ریاست کنگرہ
۱۱	مقدمہ مدیر علمی
۲۵	مقدمہ معاون علمی
۲۹	سخن رئیس کمیۃ تحقیقات بین الملل
۳۳	مقدمہ
۳۵	انقلاب اسلامی ایران اور نظریہ انکار ختم نبوت، ایک تجزیاتی مطالعہ
۳۵	سید نسیم عباس کاظمی (پاکستان)
۷۱	قرآن اور احادیث کی روشنی میں تربیت اولاد کے اصول
۷۱	سائرہ بتول (پاکستان)
۹۳	امام زمانہ <small>علیہ السلام</small> ، قائد انقلاب کی نظر میں
۹۳	صادق رضاقمی - حسن رضاقمی جلاپوری (ہندوستان)
۱۲۶	انسان کو رسم و رواج اور خرافات سے آزادی دینے میں دین کا کردار (آیت اللہ خامنہ ای کے نظریات کی روشنی میں)
۱۲۶	عزیزہ فاطمہ صبحی (ہندوستان)
۱۴۵	تذکرہ نفس قرآن اور روایات کی روشنی میں
۱۴۵	سارا خاتون (پاکستان)
۱۷۲	قرآن مجید کی نگاہ میں حجاب و عفاف کی ضرورت
۱۷۲	اشرف حسین سراج (پاکستان) - محمد عسکری ممتاز (پاکستان)
۱۸۳	معاشرتی اصلاح کے لیے امام رضا <small>علیہ السلام</small> کی سیاسی سیرت
۱۸۳	شیر محمد مقدسی (پاکستان)
۲۰۳	سورہ بینہ کی ساتویں آیت کی روشنی میں کامیاب جماعت کا تعارف
۲۰۳	حافظ اکرم رضا (پاکستان) - محمد علی رضایی اصفہانی (ایران)

- ۲۵۱ \_\_\_\_\_ شرعی حجاب کی حدود اور فوائد
- ۲۵۱ \_\_\_\_\_ عاصمہ ملانہ (پاکستان) - سیدہ تسنیم زہرا موسوی (پاکستان)
- ۲۸۱ \_\_\_\_\_ طاغوتی مظالم کی انتہا اور انقلاب اسلامی کی ترقی کی ابتدا
- ۲۸۱ \_\_\_\_\_ غلام مرتضیٰ انصاری (پاکستان) - محمد یعقوب بشوی (پاکستان)
- ۳۰۵ \_\_\_\_\_ فلسفہ انقلاب اسلامی قرآن و حدیث کی نظر میں
- ۳۰۵ \_\_\_\_\_ سکندر علی بہشتی (پاکستان)
- ۳۲۵ \_\_\_\_\_ عالمی امن قائم کرنے کے تین بنیادی اصول امام علی علیہ السلام کی نگاہ میں
- ۳۲۵ \_\_\_\_\_ زوار حسین مطہری (پاکستان)
- ۳۴۰ \_\_\_\_\_ عالمی سیاست پر امام خمینی رحمۃ اللہ علیہ اور انقلاب اسلامی ایران کے اثرات
- ۳۴۰ \_\_\_\_\_ فرمان علی سعیدی شگری (پاکستان) - ناصر باقری بیدہندی (ایران)
- ۳۵۱ \_\_\_\_\_ عقیدہ ختم نبوت قرآن و حدیث کی روشنی میں
- ۳۵۱ \_\_\_\_\_ حافظ اکرم رضا - محمد یعقوب بشوی (پاکستان)
- ۳۶۱ \_\_\_\_\_ عصر غیبت میں خواتین کی ذمہ داریاں
- ۳۶۱ \_\_\_\_\_ رباب حسن (پاکستان)
- ۳۸۴ \_\_\_\_\_ نوجوانوں کے اخلاقی برائیوں کے عوامل و اسباب اور اس کا راہ حل قرآن و حدیث کی روشنی میں
- ۳۸۴ \_\_\_\_\_ عشرت ممتاز علی (پاکستان)
- ۴۰۹ \_\_\_\_\_ یہودیوں اور عیسائیوں میں نجات دہندہ کا نظریہ
- ۴۰۹ \_\_\_\_\_ سیدہ سمیہ مصباح الہدیٰ رضوی (پاکستان)
- ۴۳۶ \_\_\_\_\_ اجتماعی عدالت قرآن اور حدیث کی روشنی میں
- ۴۳۶ \_\_\_\_\_ کینیز فاطمہ (پاکستان)
- ۴۵۵ \_\_\_\_\_ اسلامی انقلاب کے مبادی اور اصول
- ۴۵۵ \_\_\_\_\_ محمد بشیر دولتی (پاکستان) - محمد یعقوب بشوی
- ۴۶۸ \_\_\_\_\_ بصیرت، آیات و روایات کی روشنی میں
- ۴۶۸ \_\_\_\_\_ صادق رضاقفی (ہندوستان) - حسن رضاقفی جلاپوری (ہندوستان)



---

## مقدمه ریاست کنگره

---

بسم الله الرحمن الرحيم

قرآن به عنوان کتاب هدایت، تبیان هر چیزی است که سعادت دنیوی و اخروی انسان در گرو آن است. آموزه‌های وحیانی قرآن، به گونه‌ای است که هر کسی در هر سطحی از ادراک و دانش که باشد می‌تواند نیازهای اندیشه‌ای و انگیزشی خود را از آن تأمین کند.

از طرف دیگر هر انسانی نیازمند الگوهای عینی و ملموسی است که به او نشان دهند که آثار و برکات راه چیست و چگونه می‌توان به سلامت به مقصد و مقصود رسید. از این رو خداوند، پیامبر مکرم ﷺ و عترت طاهره آن حضرت را به عنوان «مبین» و اسوه‌های عینی و عملی حسنه برای مردمان شمرده تا ایشان را سرمشق خویش قرار دهند.

بر اساس بیان قرآن نتیجه تمسک به عروة الوثقی الهی و حبل الله المتین که همان قرآن و عترت است، هدایت در صراط مستقیم و رهایی از گمراهی و گمگشتگی در ظلمت‌ها است. امروز که جهان به شدت گرفتار فتنه‌های گوناگون است، نیاز بشر به این مشعل هدایت برای برون رفت از بحران‌ها بیش از هر زمان دیگر است.

انقلاب اسلامی و گفتمان برآمده از آن در چارچوب و با محوریت اسلام ناب محمدی ﷺ به دنبال ارائه نظام جامع تمدن اسلامی در جهان معاصر است. امامان انقلاب اسلامی بر آن بوده و هستند تا تمدن نوین اسلامی را شکل دهند و الگویی عینی از زیست مؤمنانه در جهان معاصر را به بشریت ارائه کنند.

بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی که مقام معظم رهبری علیه السلام ابلاغ فرمودند، در حقیقت منشوری مبتنی بر آموزه‌های وحیانی قرآن کریم است که شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی را مدنظر قرار داده و بنا دارد جهت‌گیری‌ها را در راستای تحقق آن سامان دهد.

تحلیل بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و شناسایی و تبیین مبانی و اصول قرآن و حدیثی آن بی‌شک می‌تواند راهگشای تحقق آرمان‌های گفتمان انقلاب اسلامی باشد. جامعه المصطفی العالمیه در همین راستا و بر اساس رسالت و مأموریت خویش اقدام به برگزاری همایشی با موضوع تبیین مبانی و اصول قرآنی و حدیثی بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی نمود. ضمن تقدیر و تشکر از برگزارکنندگان این همایش ارزشمند به‌ویژه همکاران گرامی در مجتمع آموزش عالی قرآن و حدیث و همچنین فضلاء و اساتیدی که با ارائه بیش از ۱۰۸۰ مقاله به دبیرخانه دائمی همایش قرآن و حدیث المصطفی در این رویداد بزرگ علمی مشارکت داشته‌اند برای همگان توفیق خدمت به ساحت قرآن کریم را از خدای بزرگ مسألت دارم.

و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

علی عباسی

آذرماه ۱۴۰۰